

FORMULARZ INFORMACYJNY POSTĘPOWANIA GRUPOWEGO

Jakie są podstawy prawne wniesienia tzw. pozwu zbiorowego, tj. pozwu w postępowaniu grupowym?

Należy wskazać na dwa akty prawne stanowiące podstawę wniesienia tzw. pozwu zbiorowego:

1. Ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, Dz. U. z 2020 r., poz. 446, ze zm.
2. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, Dz. U. z 2020 r., poz. 1575, ze zm.

Podstawowe informacje o postępowaniu grupowym:

1. Pozew zbiorowy może być zastosowany w sprawach o roszczenie o ochronę konsumentów, z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny oraz z tytułu czynów niedozwolonych.
2. Ustawa o pozwach zbiorowych wymaga, by roszczenia zostały ujednoczone co do zapłaty przez pozwanego takiej samej kwoty pieniężnej. Można to osiągnąć poprzez podział na co najmniej dwuosobowe podgrupy.
3. Ustawa nie znajduje zastosowania dla roszczeń o ochronę dóbr osobistych.

Podstawowe założenia postępowania grupowego:

1. Pozew zbiorowy może być złożony w przypadku dochodzenia roszczeń jednego rodzaju.
2. Pozew zbiorowy może być złożony przez grupę min. 10 osób.
3. Wysokość roszczenia każdego członka grupy musi być ujednoczona.
4. Ujednoczenie wysokości roszczeń może nastąpić w podgrupach, liczących co najmniej 2 osoby.
5. Powództwo w postępowaniu grupowym wytacza reprezentant grupy (może nim być członek grupy lub powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów).
6. W postępowaniu grupowym obowiązuje zastępstwo powoda przez adwokata lub radcę prawnego, chyba że powód jest adwokatem lub radcą prawnym.

7. Wynagrodzenie pełnomocnika nie może przekraczać 20% kwoty zasądzonej na rzecz powoda.

Jakie wymogi powinien spełniać pozew w postępowaniu grupowym?

Pozew zbiorowy powinien przede wszystkim spełniać warunki, które określa Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego:

1. Oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników
2. Oznaczenie rodzaju pisma.
3. Osnowę wniosku lub oświadczenia oraz dowody na poparcie przytoczonych okoliczności.
4. Podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika.
5. Wymienienie załączników.
6. Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który przedtem nie złożył pełnomocnictwa.
7. Za stronę, która nie może się podpisać, podpisuje pismo osoba przez nią upoważniona, z wymienieniem przyczyny, dla której strona sama się nie podpisała.
8. Pismo procesowe wniesione drogą elektroniczną powinno być opatrzone podpisem elektronicznym w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym.

Ponadto powinien zawierać dokumenty określone przez Ustawę z dnia 19 lipca 2010 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym:

1. Wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym.
2. Wskazanie okoliczności, o których mowa w art. 1 ust. 1, a w przypadku roszczeń pieniężnych także zasad ujednoczenia wysokości roszczeń członków grupy lub podgrup.
3. W przypadku roszczeń pieniężnych określenie wysokości roszczenia każdego z członków grupy lub podgrup.
4. Oświadczenie powoda o tym, że działa on w charakterze reprezentanta grupy.

5. Oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy i wyrażeniu zgody co do osoby reprezentanta grupy oraz umowę reprezentanta grupy z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika.

Jakie są koszty pozwu zbiorowego?

1. Opłata sądowa - do 2% wartości roszczeń.
2. Wynagrodzenie pełnomocnika - do 20% wartości roszczeń.
3. Kaucja na zabezpieczenie kosztów postępowania pozwanego - do 20% wartości roszczeń.

Kto może wnieść pozew w postępowaniu grupowym?

Co istotne w ramach tej procedury obowiązuje przymus adwokacko – radcowski. Konieczne zatem będzie znalezienie profesjonalnego pełnomocnika, do reprezentowania przed sądem.

Jaki jest cel postępowania grupowego?

Podstawowym celem postępowania grupowego jest usprawienie wymiaru sprawiedliwości, zmniejszenie kosztów oraz ujednoczenie orzecznictwa w tożsamyh sprawach. Postępowaniem tym mogą być jednak objęte roszczenia tylko tych osób, które wyrażą na to zgodę.

Kiedy postępowanie grupowe jest dopuszczalne?

Postępowanie grupowe jest dopuszczalne przy roszczeniach jednego rodzaju, dochodzonych przez co najmniej 10 osób. Roszczenia muszą być oparte na tej samej lub takiej samej podstawie faktycznej. Dodatkowo pozwы zbiorowe są możliwe jedynie w sprawach o ochronę konsumentów, z tytułu odpowiedzialności za produkt niebezpieczny oraz z tytułu czynów niedozwolonych, za wyjątkiem roszczeń o ochronę dóbr osobistych.

Kim jest reprezentant grupy i jakie ma powinności?

Oprócz przesłanek postępowania wnoszący powództwo reprezentant grupy będzie musiał przedstawić wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym, jak i oświadczenia powoda, iż działa on właśnie w charakterze reprezentanta grupy.

Czy członkowie grupy pozywającej są zobowiązani do złożenia jakichś oświadczeń?

Z dobrowolnością postępowania grupowego wiąże się ponadto obowiązek przedstawienia oświadczeń wszystkich członków grupy o przystąpieniu do postępowania oraz o wyrażeniu zgody co do osoby reprezentanta.

Jakie są dodatkowe wymogi w sprawach o roszczenia pieniężne?

Dodatkowe wymogi będą obowiązywały, jeżeli roszczenie ma charakter pieniężny. W takim przypadku konieczne będzie wskazanie zasad ujednoczenia wysokości roszczeń członków grup i podgrup. Wymaga się również, by wysokość konkretnych roszczenia była określona w stosunku do każdego członka grupy, np. Postępowanie grupowe jest prowadzone na rzecz 14 osób, podzielonych na dwie podgrupy. W pierwszej podgrupie żądania ujednoczono do wysokości 20 tys. zł, w drugiej natomiast do wysokości 15 tys. zł.

Kto wytacza powództwo

Tak sformułowane powództwo jest wytaczane przez reprezentanta grupy, który działa w imieniu własnym, lecz na rzecz pozostałych członków. Może nim być zarówno członek grupy, jak i powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów.

Jakie są główne zalety pozwu zbiorowego?

1. znacznie niższa opłata sądowa – do 2% wartości roszczeń w porównaniu do 5% dla pozwu indywidualnego
2. możliwość rozłożenia kosztów postępowania na członków grupy

Jakie są główne wady pozwu zbiorowego?

Brak możliwości ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych

Przygotował r.pr. dr Bartłomiej Opaliński